

VZGOJNI NAČRT OSNOVNE ŠOLE BIZELJSKO

Bizeljsko, 28. 9. 2022

V skladu s 60. d členom Zakona o osnovni šoli (ZOsn-UPB3 v nadaljnjem besedilu: ZOsn) ter v povezavi s Hišnim redom Osnovne šole Bizeljsko (sprejet dne 25. 5. 2012) je Svet zavoda na predlog ravnatelja šole sprejel na 15. redni seji dne 27. 9. 2012 Vzgojni načrt OŠ Bizeljsko. Vzgojni načrt je bil v šolskem letu 2021/2022 prenovljen in dopolnjen. Na predlog ravnatelja ga je Svet zavoda potrdil na 5. redni seji dne 28. 9. 2022.

Vzgoja in izobraževanje morata omogočiti vsakemu človeku, da sam rešuje svoje probleme, oblikuje svoje odločitve in nosi svojo odgovornost.

Mednarodna komisija v okviru UNESCO - Delors, 1996

Zakona o osnovni šoli (ZOsn-UPB3) v 60.d členu pravi:

60.d člen

(vzgojni načrt šole)

Z vzgojnim načrtom šola določi načine doseganja in uresničevanja ciljev in vrednot iz 2. člena tega zakona, ob upoštevanju potreb in interesov učencev ter posebnosti širšega okolja. Vzgojni načrt vsebuje vzgojne dejavnosti in oblike vzajemnega sodelovanja šole s starši ter njihovo vključevanje v uresničevanje vzgojnega načrta.

Vzgojne dejavnosti so proaktivne in preventivne dejavnosti, svetovanje, usmerjanje ter druge dejavnosti (pohvale, priznanja, nagrade, vrste vzgojnih ukrepov in podobno), s katerimi šola razvija varno in spodbudno okolje za doseganje ciljev iz 2. člena tega zakona.

Pri pripravi vzgojnega načrta sodelujejo strokovni delavci šole ter učenci in starši. Vzgojni načrt sprejme svet šole na predlog ravnatelja po postopku, kot je določen za letni delovni načrt.

O uresničevanju vzgojnega načrta ravnatelj najmanj enkrat letno poroča svetu staršev in svetu šole. Poročilo je sestavni del letne samoevalvacije šole.

Vzgojni načrt Osnovne šole Bizeljsko je del letnega načrta in temelji na ciljih osnovne šole. Oblikovali so ga delavci šole, starši in učenci. Sprejme ga svet zavoda.

Vzgojni načrt obsega:

- vzgojna načela in temeljne vrednote
- vzajemno sodelovalni odnos s starši
- vzgojne dejavnosti (proaktivne dejavnosti, svetovanje in usmerjanje učencev)
- vzgojne postopke
- vzgojne ukrepe

VZGOJNA NAČELA IN TEMELJNE VREDNOTE

- spoštljiv odnos do vrstnikov, učiteljev in drugih obiskovalcev šole
- spoštljivo ravnanje do žive narave (rastline, živali)
- skrbno ravnanje s šolskimi potrebščinami, učnimi pripomočki, šolsko opremo in drugimi materialnimi dobrinami, s katerimi se srečujejo v procesu izobraževanja
- skrbno ravnanje z energetske viri ter pitno vodo
- upoštevanje in uporaba osnovnih oblik lepega vedenja
- razumevanje in strpnost do drugih in drugačnosti
- sodelovanje z drugimi, sodelovanje v skupinah
- razvijanje ustvarjalnega kritičnega mišljenja
- razumevanje in prevzemanje odgovornosti za šolsko delo in svoja dejanja
- razvijanje pozitivne samopodobe
- razvijanje empatije in pripravljenosti pomagati
- spoznavanje in sprejemanje splošnih vrednot in pravil
- razvijanje vztrajnosti in motivacije za doseganje osebnih in skupnih ciljev v šoli
- upoštevanje načel enakosti, varnosti, nedotakljivosti
- spoštljiv odnos do kulturne dediščine okolja ter ohranjanje lastne kulturne tradicije
- razvijanje zavesti o državni pripadnosti in demokraciji v družbi
- varovanje lastnega zdravja in upoštevanje načel zdrave prehrane
- omogočanje optimalnega razvoja posameznika

VZAJEMNOSODELOVALNI ODNOS S STARŠI

Na OŠ Bizeljsko je sodelovanje s starši predvideno na dveh ravneh, in sicer formalno in neformalno.

Formalno sodelovanje, katerega cilj je seznanjanje staršev z napredkom njihovega otroka na učnem in vzgojnem področju ter posredovanje aktualnih informacij organizacijske narave, se odvija peko **roditeljskih sestankov** ter **individualnih pogovornih ur**. Roditeljski sestanki so trikrat letno, in sicer na začetku šolskega leta je skupno srečanje, naslednja dva pa sta razredna roditeljska sestanka. Po LDN šole so enkrat mesečno pogovorne ure v popoldanskem času, vsak učitelj pa v svojem letnem delovnem načrtu določi še dopoldansko pogovorno uro.

Neformalno sodelovanje zajema tudi drugačne oblike. Takšne oblike sodelovanja so načrtovane bolj sproščeno in staršem nudijo priložnost da aktivno in neposredno doživijo različne šolske dejavnosti, spoznavajo funkcioniranje svojega otroka v skupini, se spoznajo med seboj, si izmenjujejo informacije, spoznajo učitelje in njihov pristop. Na ta način se med vsemi gradi spoštovanje, zaupanje in boljše sodelovanje.

Primeri neformalnega sodelovanja:

- delavnice ob dnevih dejavnosti in drugih oblikah aktivnosti
- mentorstvo učencev pri interesnih dejavnostih
- dan odprtih vrat šole
- sodelovanje v projektih in na prireditvah šole
- športne dejavnosti
- družabna (zaključna) srečanja

VZGOJNE DEJAVNOSTI

Vzgojne dejavnosti šole so načini in metode, ki delujejo preventivno in usmerjajo učence v procesu vzgoje.

I. Razvijanje ugodne socialne klime, razvoj socialnih veščin

Proaktivne, preventivne dejavnosti

Vzgojne dejavnosti oblikujejo šolsko okolje tako, da se učenci počutijo varne in sprejete. Pri šolskem delu so motivirani, zavzeti in ustvarjalni. Prezemajo odgovornost za svoje vedenje in sprejemajo omejitve, ki jih postavlja življenje v skupnosti. Šola je avtonomna pri načrtovanju in izvajanju proaktivnih vzgojnih dejavnosti. Vsaka razredna skupnost sprejme pravila razreda, ki izhajajo iz pravil šolskega reda in gradijo občutek varnosti, zaupanju in sprejetosti. Spodbuja se razvijanje socialnih veščin, vrstniško sodelovanje in medsebojno pomoč. Pohvaljeno bo zgledno vedenje učencev. Tematsko usmerjene vzgojne dejavnosti šole se organizirajo v okviru razrednih ur, dnevov dejavnosti, interesnih dejavnosti ali v okviru šolskih projektov.

Posebno pozornost se posveti določenim aktualnim temam: medvrstniško nasilje, zdravo življenje, strpnost do drugačnih, kakovostno preživljanje prostega časa, razvijanje socialnih veščin, reševanje konfliktov. Izvajajo se preventivne dejavnosti za preprečevanje nasilja med mladimi, zasvojenosti in drugih odklonskih pojavov ter dejavnosti, ki povezujejo učence, delavce šole, starše in lokalno skupnost. V okviru LDN šole se izvajajo vzgojne ure z aktualno tematiko vzgojnega procesa v osnovni šoli.

Svetovanje in usmerjanje

Svetovanje in usmerjanje pomaga učencem pri reševanju problemov v zvezi z njihovim razvojem, šolskim delom, odnosih z vrstniki in odraslimi, razvijanju samopodobe in prevzemanju odgovornosti. Cilji svetovanja in usmerjanja so, da se učenci učijo:

- prevzemati odgovornost in sprejemati posledice svojih dejanj,
- oblikovati lastne cilje in strategije za njihovo uresničevanje,
- organizirati lastno delo za večjo učinkovitost,
- razmišljati in presojeti o svojem vedenju in ravnanju drugih ljudi,
- reševati probleme in konflikte,
- ustrezno ravnati v situacijah, v katerih je prisoten stres, strah, čustvena napetost, konflikti,
- razvijati pozitivno samopodobo.

Usmerjanje in svetovanje se izvaja v okviru ur razredne skupnosti, vzgojnih ur in individualnih pogovornih ur. Izvajajo ga strokovni delavci in sodelavci šole.

Svetovanje in usmerjanje, ki je povezano z reševanjem individualnih ali skupinskih problemov učencev, izvajajo za to usposobljeni strokovni delavci, posebno vlogo ima pri tem svetovalna služba na šoli.

Svetovanje in usmerjanje poteka v obliki pogovora med strokovnimi delavci in učenci. Izhaja iz težav v učenčevem šolskem funkcioniranju in kršitev Pravil šolskega reda. V primerih, ko strokovni delavec presodi, da se pri učencu pojavljajo težave in neustrezne oblike vedenja, ki jih šolska obravnava ne more omiliti, izboljšati ali odpraviti, staršem predlaga obravnavo v zunanjih ustanovah.

spoznavanje in razumevanje sebe in drugih v socialnem okolju
spodbujanje občutka pripadnosti v skupini
ozaveščanje in razumevanje svojih temeljnih potreb
razumevanje različnosti kot kvalitete med posamezniki, skupinami in kulturami
učenje sobivanja
razvijanje solidarnosti in medsebojne pomoči
spodbujanje ustvarjalnosti v socialnih interakcijah
razumevanje vpliva vedenja na doživljanje in ravnanje drugih
vživljanje v različne vloge
razvijanje realne podobe in pozitivno samovrednotenje
razvijanje občutka za odgovorno delovanje v različnih socialnih okoljih
prepoznavanje čustev in obvladovanje čustvenih reakcij
vzpodbujanje jasnega izražanja čustev
prepoznavanje in spoštovanje čustev drugih ljudi
vzpodbujanje jasnega izražanja stališč in vrednot
razvijanje sposobnosti za ustvarjalno socialno komuniciranje in razumno argumentiranje
konstruktivno reševanje konfliktnih situacij
razvijanje kritičnega miljenja
razvijanje samostojnosti pri sprejemanju odločitev

Razvijanje socialnih veščin v okviru razrednih ur, delavnic in vzgojnih ur

II. Seznanitev s šolskimi pravili in šolskim redom

Pravila šolskega reda so zapisana v šolski publikaciji in objavljena na spletni strani šole. Učenci se z njim seznanijo 1. šolski dan novega šolskega leta pri razredni uri v vseh oddelkih. Razrednik prebere in razloži pravila in se o njih pogovori z učenci tako, da pravila razumejo.

III. Pohvale, priznanja in nagrade

Pohvale, priznanja in nagrade so namenjene učencem, ki so v šolskem letu zelo uspešni na področju upoštevanja šolskih pravil, vljudnosti, odnosu do sošolcev in delavcev šole ter uspešnem delovanju na različnih predmetnih področjih. Pohvale, priznanja in nagrade se dodelijo ob koncu šolskega leta, in sicer jih izreče ali dodeli ravnateljica oziroma razrednik. Pohvale, priznanja in nagrade se dodelijo na podlagi Pravilnika o pohvalah, priznanjih in nagradah učencev na OŠ Bizeljsko, kjer so natančno določeni kriteriji in vrste pohval in nagrad.

IV. Razvojni projekti šole

Razvojni projekti šole se vsebinsko in datumsko določijo v LDN OŠ Bizeljsko ob začetku šolskega leta. **Šolski parlament** je način vzgojnega delovanja in obravnava temo, ki je vsako leto določena na nacionalnem nivoju v organizaciji Zveze prijateljev mladine Slovenije. Parlamenta se udeležita dva predstavnika posameznega razreda, izmed teh pa izberejo učenci dva predstavnika šole, ki se udeležita občinskega parlamenta. Učenci se o aktualni temi pogovarjajo in oblikujejo zaključke, ki jih nato zagovarjajo. Ob tem poslušajo in sprejemajo mnenja drugih ter se tako učijo sodelovanja in razumevanja sebe in drugih. **Ekološko usmerjeno razmišljanje in usmerjanje** mladih na naši šoli je pomembna naloga, ki se sistematično nadgrajuje, od pogovora do aktivnosti in vključenosti v šolske in izvenšolske projekte.

V. Oblikovanje oddelčnih in šolskih dogovorov

Razrednik s svojimi učenci skupaj oblikuje **razredna pravila** ob začetku šolskega leta. Pravila lahko dopolnjujejo skozi šolsko leto. Pravila so zapisana na vidnem mestu v razredu in so namenjena odnosu do učenja, poslušanja, organizacije šolskega dela, obnašanja med poukom, bontonu, skrbi za matični razred in drugimi dogovori.

VI. Medsebojno sodelovanje, povezovanje

Učenci skupaj z učitelji pripravijo medrazredna športna in druga tekmovanja (igre, kvizi). Pred tekmovanjem spoznajo osnovna pravila »fair play« igre in pomen sodelovanja.

VII. Predavanja

Kot preventivna dejavnost so predavanja o aktualni tematiki.

- Vsako leto se učenci devetega razreda seznanijo s problemi droge in alkohola (Žuram s prijatelji, ne z drogo).
- Policist na obisku mlajših učencev opozarja na varnost v prometu.
- Organizirajo se predavanja za učence z izbrano temo, določeno z LDN šole za posamezno šolsko leto, ki se nanaša na socialne veščine.
- Učenci se seznanijo z ravnanjem z denarjem, varčevanjem in prvim bančnim računom.

VIII. Pridobivanje odgovornosti

Učenci pridobivajo odgovornost skozi delo in obveznosti, ki jih določata hišni red in šolska pravila. Odgovornosti se učijo z opravljanjem domačih nalog in dežurstvi v razredu.

IX. Povezovalne dejavnosti

Učenci pod vodstvom mentorja sodelujejo na različnih prireditvah v kraju in s tem spoznavajo pomen vključenosti posameznika v svoje okolje. Sodelujejo z ostalimi krajanji in usvajajo socialne veščine s področja medosebnih odnosov, odnosov do odraslih in starejših.

VZGOJNI UKREPI

I. Vzgojni ukrep

Vzgojni ukrep je posledica nespoštovanja šolskih pravil, hišnega reda in vseh drugih zakonskih določb, ki ščitijo pravice posameznika, navedenih v Konvenciji o varstvu človekovih pravicah in temeljnih svoboščin.

Vzgojne zapiske vodi razrednik za svoje učence, s katerimi seznanjeni starši o otrokovih vzgojnih težavah in ukrepih, ki so bili izrečeni na podlagi neupoštevanja pravil.

Vzgojni ukrepi, ki jih razrednik, učitelj ali drug strokovni delavec v dogovoru z razrednikom dodeli učencu, ki ni spoštoval pravil, so:

- **ustno opozorilo in pogovor**
- **ustno opravičilo**
Učenec se ustno opraviči osebi, ki je prizadeta.
- **pisno opravičilo**
Učenec napiše pisno opravičilo zaradi neprimerne vedenja in ga izroči osebi, ki je prizadeta.
- **spis, učne naloge**
Učenec napiše spis/povedi z vsebino, ki mu jo določi dodeljevalec ukrepa. Z zapisom seznanjeni starši, ki s podpisom potrdijo, da so seznanjeni z vzgojnim ukrepom. Učenec rešuje učne naloge, starši s podpisom potrdijo, da so seznanjeni z vzgojnim ukrepom.
- **vzgojna ura**
Če učenec ne upošteva šolskih pravil, ga delavec šole lahko napoti k vzgojni uri. Ko učencu naroči, da se mora udeležiti vzgojne ure, zapiše ime in priimek učenca, datum dogodka in vzrok za napotitev. Učenec mora v istem tednu, ko se je zgodil prekršek, obiskati vzgojno uro. Vzgojno uro lahko vodi svetovalna služba, razrednik ali katerikoli drug strokovni delavec šole. Na vzgojni uri so lahko prisotni tudi starši.
- **restitucija**
je oblika vzgojnega postopka, ki omogoča posamezniku, ki je s svojim ravnanjem povzročil materialno ali moralno škodo drugemu, skupini ali šoli, da to popravi. Posameznik se v postopku sooči s posledicami svojega ravnanja, sprejme odgovornost za takšno ravnanje in poišče načine, s katerimi svojo napako popravi oziroma se z oškodovancem dogovori za načine poravnave.
- **mediacija**
Osebe, ki so v sporu, ob pomoči nevtralne tretje osebe (mediatorja) pogovorijo ter ugotovijo kje so točke njihovega spora, si izmenjajo stališča, izrazijo svoja mnenja, ideje, težave in strahove ter skušajo najti rešitev, ki bo ustrezala vsem

stranem v sporu. V mediaciji prevzameta sprti strani sami odgovornost za razrešitev nastalega konflikta. Proces mediacije vodi in usmerja mediator, ki je zaupna in popolnoma nevtralna oseba (strokovni delavec šole) in je ustrezno teoretično in praktično usposobljena.)

- **pospravljanje razreda**

Učenec, ki je namerno povzročil neurejenost prostora, razred pospravi. Vzgojni ukrep lahko velja za daljše obdobje in je lahko dodeljen za različne kršitve.

- **opravljanje neopravljenih obveznosti izven predvidenega časa**

Dodeljevalec ukrepa lahko zahteva od učenca, da izven njegovega pouka dopolni pomanjkljivo ali nerešeno nalogo; dodeljevalec ukrep zapiše v vzgojni zapisnik.

- **odstranitev od pouka**

V primeru, ko učenec izrazito moti pouk, ga učitelj lahko odstrani iz razreda in ga spremi v drugi razreda ali k prostemu učitelju oziroma k svetovalni službi na razgovor. Učenca nikakor ne pošlje iz razreda brez spremstva. Ukrep se zapiše v vzgojni zapisnik in se o tem obvesti starše.

- **pogovor s starši**

V primeru, da učenec po prvem razgovoru še zmeraj krši ista pravila, razrednik obvesti starše in jih povabi na razgovor. Prav tako povabi starše na pogovor ob hujši kršitvi šolskih pravil ali hišnega reda.

- **razgovor z ravnateljico**

Učenec je napoten na razgovor z ravnateljico, ko gre za težjo kršitev šolskih pravil in hišnega reda.

- **materialna povrnitev nastale škode**

Če učenec namerno uniči del šolske opreme, razrednik nemudoma obvesti starše, jih povabi na razgovor, kjer se dogovorijo o povrnitvi škode. Pri razgovoru je prisoten ravnatelj.

- **delovna opravila**

Dodeljevalec ukrepa lahko dodeli učencu naslednje naloge: pomoč tehničnemu osebju, praznjenje košev po objektu, čiščenje šolskih miz, pometanje notranjih in zunanjih prostorov, pobiranje smeti v okolici šole. Dodeljevalec preveri, če je naloga opravljena.

- **priprava poročila in predstavitev sošolcem**

Učenec pripravi in prestavo sošolcem ali učencem dogovorjeno temo.

- **starejši učenec pomaga mlajšim učencem in učitelju v času podaljšanega bivanja**

Dodeljevalec ukrepa v dogovoru z učiteljem OPB napoti učenca v skupino podaljšanega bivanja, kjer prevzame določene naloge – pomoč pri nalogah in aktivnostih.

- **pri razredni uri učenec pripravi igro vlog**
Po dogovoru z dodeljevalcem ukrepa učenec pripravi kratek prikaz oziroma uprizoritev, ki se nanaša na kršitev pravila in njegovo posledico.
- **starši pridejo po učenca**
V primeru skrajne nevodljivosti učenca, neupoštevanja pravil in navodil učitelja, grobega fizičnega napada na učenca ali zaposlenega, razrednik nemudoma pokliče starše in jim preda otroka.
- **obvestilo staršem (in policiji) ob zaznavanju spletnega nasilja**
V primeru zaznavanja spletnega nasilja – žaljenje, blatenje, širjenje neresničnih informacij, neprijetna sporočila, grožnje, kršenje zasebnosti, razkrivanje osebnih podatkov tretjih oseb, prevzemanje identitete, izdelava žaljivih spletnih strani ali profila, sovražen govor – se o tem čim prej obvesti starše vseh vpletenih. Obvesti se tudi policijske organe, če gre za hudo kršitev in ponavljajoče spletno nasilje.

II. Postopnost

Pri dodeljevanju ukrepa učitelj presodi o vrsti vzgojnega ukrepa, in sicer upošteva:

- postopnost,
- težo prekrška,
- starost učenca,
- specifične vedenjske težave učenca,
- število kršitev posameznika,
- pogostost kršitev posameznika,
- ponavljanje in vzrok kršitve pravil.

1. Dodelitev vzgojnega ukrepa

a) razgovor

Pri prvem neupoštevanju dogovorjenih pravil, se razrednik pogovori z učencem. Če je kršitev težja, ga napoti na vzgojno uro oziroma razgovor. Lahko se mu dodeli vzgojni ukrep.

b) vzgojni ukrep

Vzgojni ukrep se dodeli, kadar učenec tudi po razgovoru in vzgojni uri ne upošteva pravil.

2. Dodelitev vzgojnega opomina

Na podlagi veljavnega **Zakona o osnovni šoli, 60. f člen** se lahko izreče vzgojni opomin na predlog strokovnega delavca šole, ki pisno obrazloži predlog in ga preda razredniku. Vzgojni opomin se izreče, kadar gre za hujšo kršitev oziroma so vzgojni ukrepi že izrečeni in se kršitev ponovi.

Po razgovoru z učencem in starši, razrednik pripravi pisni obrazložen predlog za izrek vzgojnega opomina in ga posreduje učiteljskemu zboru. Učiteljski zbor izreče vzgojni opomin.

Šola za učenca, ki mu je bil izrečen vzgojni opomin, najkasneje v desetih delovnih dneh od izrečenega opomina pripravi individualizirani vzgojni načrt, v katerem opredeli konkretne vzgojne dejavnosti, postopke in vzgojne ukrepe, ki jih bo izvajala. Pri pripravi individualiziranega vzgojnega načrta lahko sodelujejo tudi učenec in starši učenca.

Vzgojni načrt šole se lahko dopolnjuje in spreminja vsako šolsko leto. Predloge in spremembe obravnava in sprejme svet šole. Predlog za spremembo lahko podajo starši, učenci ali delavci šole.

Bizeljsko, 28. 9. 2022

Ravnateljica: Metka Kržan

Žig

Kazalo

IZHODIŠČE ZA OBLIKOVANJE VZGOJNEGA NAČRTA.....	2
VZGOJNA NAČELA IN TEMELJNE VREDNOTE.....	3
VZAJEMNO-SODELOVALNI ODNOS S STARŠI.....	4
VZGOJNE DEJAVNOSTI.....	5
I. Razvijanje ugodne socialne klime.....	5
II. Seznanitev s šolskimi pravili in šolskim redom.....	7
III. Pohvale in nagrade.....	7
IV. Razvojni projekti šole.....	7
V. Oblikovanje oddelčnih in šolskih dogovorov.....	7
VI. Medsebojno sodelovanje, povezovanje.....	8
VII. Predavanja.....	8
VIII. Pridobivanje odgovornosti.....	8
IX. Povezovalne dejavnosti.....	8
VZGOJNI UKREPI.....	9
I. Vzgojni ukrep.....	9
II. Postopnost (vzgojni ukrep, vzgojni opomin).....	11
KAZALO.....	13

